

django

Can Burak ilingir

13 Mayıs 2007

İçindekiler

1 Giriş	1
2 Proje başlatmak	1
3 Veriyi kullanmak	4
4 Veriyi tarayıcı ile yönetmek	5
4.1 Yönetici arabirimini özelleştirmek	6
5 Hello world	6
6 Şablon kullanımı	6
7 Context processor	8

Özet

Bu doküman, *Bilgi - IBM İleri Araştırmalar Merkezi* bünyesinde düzenlenen *Django ile Hızlı Uygulama Geliřtirme*¹ eğitimi için konuşmacının kişisel notlarıdır.

¹ <http://cas.bilgi.edu.tr/cms/?q=node/11>

1 Giriş

Python, MVC, RoR

2 Proje başlatmak

Proje yarat

```
django-admin.py startproject rehber
```

Veritabanı yarat

```
pgadmin3
```

settings.py'den veritabanımı tanıtır

```
DATABASEENGINE = 'postgresql_psycopg2 '  
DATABASENAME = 'rehber '  
DATABASEUSER = 'canburak '  
DATABASEPASSWORD = 'qwaszx '  
DATABASEHOST = 'localhost '  
DATABASEPORT = ''
```

veritabanını hazırla

```
$ ./manage.py syncdb
Creating table auth_message
Creating table auth_group
Creating table auth_user
Creating table auth_permission
Creating table django_content_type
Creating table django_session
Creating table django_site

You just installed Django's auth system,
which means you don't have any superusers
defined.
Would you like to create one now? (yes/no): yes
Username (Leave blank to use 'can'):
E-mail address: canburak@cs.bilgi.edu.tr
Password:
Password (again):
Superuser created successfully.
Installing index for auth.Message model
Installing index for auth.Permission model
Loading 'initial_data' fixtures...
No fixtures found.
```

Uygulama yarat

```
$ ./manage.py startapp index
```

Uygulamayı kurulu yazılımlar arasına ekle

```
INSTALLED_APPS = (
    ...
    'rehber.index',
)
```

Modelleri yarat

```
class Birim(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)

class Bolum(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)

class Gorev(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)

class Kampus(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)

class Oda(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)

class Kayit(models.Model):
    isim = models.CharField(maxlength=256)
    birim = models.ForeignKey(Birim)
    bolum = models.ForeignKey(Bolum)
    gorev = models.ForeignKey(Gorev)
    kampus = models.ForeignKey(Kampus)
    oda = models.ForeignKey(Oda)
    dahili = models.SmallIntegerField()
    kullaniciadi = models.CharField(maxlength=256)
```

Veritabanına model verilerini ekle

```
$ ./manage.py syncdb
Creating table index_gorev
Creating table index_kampus
Creating table index_birim
Creating table index_kayit
Creating table index_bolum
Creating table index_oda
Installing index for index.Kayit model
Loading 'initial_data' fixtures...
No fixtures found.
```

3 Veriyi kullanmak

Konsoldan veri ekle

```
$ ./manage.py shell

: from rehber.index.models import *
: b = Birim(isim="Fen Edebiyat Fakultesi")
: b.save()

: Birim.object.all()
: Birim.objects.get(isim__contains='ebiya')
```

4 Veriyi tarayıcı ile yönetmek

Web yönetimi için admin uygulamasını etkinleştir.

```
INSTALLED_APPS = (  
    ...  
    'django.contrib.admin',  
    'rehber.index',  
)
```

```
urlpatterns = patterns('',  
    (r'^admin/',  
     include('django.contrib.admin.urls')),  
)
```

```
$ ./manage.py syncdb  
Creating table django_admin_log  
Installing index for admin.LogEntry model  
Loading 'initial_data' fixtures...  
No fixtures found.
```

Sunucuyu başlat

```
./manage.py runserver  
Validating models...  
0 errors found.  
  
Django version 0.97-pre,  
using settings 'rehber.settings'  
Development server is running at  
http://127.0.0.1:8000/  
Quit the server with CONTROL-C.
```

<http://localhost:8000/admin/> adresindeki arabirimde modeller gözükmeyecek. Göstermek için

```
class Admin:  
    pass
```

4.1 Yönetici arabirimini özelleştirmek

Türkçe modellerin görünümünü düzeltin

```
class Meta:
    verbose_name = "birim"
    verbose_name_plural = "Birimler"
```

Admin arayüzünü düzenleyin

```
class Admin:
    list_display = ('isim', 'birim', 'dahili')
    list_filter = ['birim']
    search_fields = ['isim', 'kullaniciadi']
```

5 Hello world

url dosyasını düzenle

```
(r'^$', 'rehber.index.views.baslangic'),
```

view dosyasını düzenle

```
from django.http import HttpResponse

def baslangic(req):
    return HttpResponse("Hello world")
```

<http://localhost:8000/>

6 Şablon kullanımı

Şablon dizinini belirt

```
TEMPLATE_DIRS = (
    'templates',
)
```

Şablon fonksiyonunu yaz

```
from django.shortcuts import render_to_response

def baslangic(req):
    return render_to_response('baslangic.html',
                              {'mesaj': "?x?x?"})
```

Şablon dosyasını yarat

```
baslangic.html'den geliyor

{{mesaj}}
```

Şablonda döngü kullan

```
def baslangic(req):
    return render_to_response('baslangic.html',
                              {'mesaj': "?x?x?",
                               'sayilar': (34,57,23,89)})
```

```
baslangic.html'den geliyor

{{mesaj}}

<ul>
{% for sayi in sayilar %}
<li>{{sayi}}</li>
{% endfor %}
</ul>
```

Veritabanından gelen veriyi göster

```
<ul>
{% for kayıt in kayitlar %}
<li>
<dl>
<dt>Ad</dt>
<dd>{{kayit.isim}}</dd>
<dt>e-mail</dt>
<dd>{{kayit.kullaniciadi}}@bilgi.edu.tr</dd>
</dl>

</li>
{% endfor %}
</ul>
```

```
from rehber.index.models import *

def baslangic(req):
    kayitlar = Kayit.objects.all()

    return render_to_response('baslangic.html',
        {'mesaj': "?x?x?",
         'sayilar': (34,57,23,89),
         'kayitlar': kayitlar})
```

7 Context processor

context processor yaz

```
def denemecp(req):
    return {'contexttengelen': "lay lay lom"}
```

uygun bir Request nesnesi döndür.

```
from django.template import *

def baslangic(req):
    kayitlar = Kayit.objects.all()

    return render_to_response('baslangic.html',
        {'mesaj': "?x?x?",
         'sayilar': (34,57,23,89),
         'kayitlar': kayitlar},
        context_instance=RequestContext(req))
```

Şablonu düzenle

```
xxx {{contexttengelen}} xxx
```

Etkinleştir

```
TEMPLATE_CONTEXT_PROCESSORS = (
    'rehber.index.cp.denemecp',
)
```